

NORGES HØYESTERETT

Den 25. november 2014 ble det med hjemmel i straffeprosessloven § 54 holdt rettsmøte i Høyesterett.

Dommer: Magnus Matningsdal

Til behandling forelå:

HR-2014-02327-F, (sak nr. 2014/1017), straffesak, anke over dom:

Den offentlige påtalemyndighet (kst. statsadvokat Guro Hansson Bull)

mot

A (advokat Christian Fredrik Bonnevie Hjort)

Det ble avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder krav om erstatning for utgifter til forsvarer etter frifinnelse, jf. straffeprosessloven § 438.
- (2) A ble 23. januar 2013 ilagt et forelegg for å ha overtrådt straffeloven § 276 a første ledd bokstav a om korrupsjon. Da forelegget ikke ble vedtatt, ble det oversendt Oslo tingrett for pådømmelse, jf. straffeprosessloven § 268.
- (3) Ved Oslo tingretts dom 28. juni 2013 ble A dømt for overtredelse av straffeloven § 276 a første ledd bokstav a.
- (4) A anket til Borgarting lagmannsrett. Ved dom 6. mai 2014 ble han frifunnet.
- (5) Påtalemyndigheten anket til Høyesterett. Ved Høyesteretts dom 5. september 2014, Rt. 2014 side 786, ble påtalemyndighetens anke over lovanvendelsen forkastet.
- (6) Forsvareren har ved begjæring 29. september 2014 fremsatt krav om erstatning for utgifter knyttet til As forsvar i tingretten. Det er vist til straffeprosessloven § 438, jf. § 441 andre punktum. Videre er det krevd dekket salær for lagmannsretten og Høyesterett slik at samlet krav utgjør 259 585 kroner tillagt merverdiavgift.

- (7) Kravet har vært forelagt påtalemyndigheten jf. straffeprosessloven § 441 i.f.
- (8) *Rettsens formann ved Høyesteretts avgjørelse 5. september 2014* bemerker at kravet blir å avgjøre av rettsens formann, jf. Rt. 2006 side 53 avsnitt 10-14.
- (9) Etter straffeprosessloven § 441 tredje punktum må krav om erstatning fremsettes "innen en måned etter at det ble adgang til det". Denne fristen er overholdt, idet det er adgang til å vente med å fremsette kravet til det foreligger endelig avgjørelse i saken, jf. Bjerke/Keiserud/Sæther: Straffeprosessloven, kommentarutgave, fjerde utgave side 1442.
- (10) Når en offentlig forfølgning, som i dette tilfellet, ender med frifinnelse, har tiltalte krav på erstatning for "nødvendige utgifter", jf. straffeprosessloven § 438. Da det ikke var oppnevnt offentlig forsvarer for tingretten, jf. straffeprosessloven § 96 andre ledd nr. 2, innebærer det at A har krav på å få dekket sine utgifter til forsvar for tingretten. Erstatningen skal utmåles etter satsene for offentlig oppnevnt forsvarer, jf. straffeprosessloven § 438 første ledd andre punktum.
- (11) Etter salærforskriften § 3 andre ledd skal salæroppgaven honoreres etter timesatsen på det tidspunktet arbeidet ble avsluttet. For tingretten var advokat Herman Skard As forsvarer, mens advokat Christian B. Hjort overtok som forsvarer for lagmannsretten. Advokat Skards oppdrag ble dermed avsluttet i 2013 slik at det er den offentlige salærsatsen for dette året, 945 kroner, som skal anvendes.
- (12) Det er krevd dekning for i alt 76,5 timers arbeid – noe som innebærer at det kreves dekning ut over de ordinære satsene for stykkpris i straffesaker. Etter stykkprisforskriften § 11 første ledd kan faktisk medgått tid likevel honoreres dersom det godtgjøres at det foreligger særlige omstendigheter ved oppdraget som begrunner en slik timebruk, og dette overskrider 50 % av den ordinære stykkprissatsen. Rettsens formann finner at sakens kompleksitet tilsier at dette har vært nødvendig.
- (13) Begjæringen tas etter dette til følge. Erstatning for salærutgifter for tingretten fastsettes etter dette til 90 366 kroner inkludert merverdiavgift.
- (14) Det er videre fremsatt krav om dekning av forsvarerens salær for lagmannsretten. I denne sammenheng bemerkes at unntakene i straffeprosessloven § 96 andre ledd ikke gjelder ved sakens behandling i lagmannsretten og Høyesterett. Advokat Hjort ble dermed ved brev datert 1. november 2013 oppnevnt som forsvarer for lagmannsretten. Det følger da av salærforskriften § 4 at salærkravet skal avgjøres av "den rett som har hatt saken til behandling" – altså Borgarting lagmannsrett. Etter dette blir kravet avvist for så vidt gjelder krav om salær for lagmannsrettens behandling.
- (15) Salær for behandlingen i Høyesterett, hvor advokat Hjort ved Høyesteretts brev 7. juli 2014 ble oppnevnt som forsvarer, tilkjennes derimot av Høyesterett. For Høyesterett gjelder det en egen salærsats for ankemotpartens forsvarer på 33 000 kroner tillagt merverdiavgift. I "Orientering om saksforberedelsen og ankeforhandlingen i straffesaker for Høyesterett", og som forsvarerne tilsendes, opplyses det at også advokater som ikke er faste forsvarere for Høyesterett oppnevnes på de samme vilkår. Om adgangen til å fravike standardsatsen heter det:

"Det er ved fastsettelse av standardsatser forutsatt at det kun i sjeldne unntakstilfeller vil være aktuelt å avregne salæret etter faktisk medgått tid, og da etter den salærsats som er

fastsatt i medhold av salærforskriften § 2."

- (16) Advokat Hjort har oppgitt at han totalt har brukt 60,5 timer på sakens behandling i Høyesterett. Til tross for dette finner ikke rettens formann grunnlag for å gjøre unntak fra den faste salærsatsen. Det vises til at ankeforhandlingen i Høyesterett ble gjennomført i løpet av én dag, og at rettskildematerialet ikke var så omfattende at man står overfor et sjeldent unntakstilfelle.
- (17) Salæret for Høyesterett settes etter dette til 41 250 kroner inkludert merverdiavgift.

SLUTNING :

1. Krav om erstatning for utgifter til forsvar for lagmannsretten avvises.
2. I erstatning for utgifter ved tingrettens behandling betaler staten v/Justis- og beredskapsdepartementet til A 90 366 – nittitusen-trehundreogsekstiseks – kroner – innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelse.
3. Advokat Christian B. Hjorts salær for Høyesterett settes til 41 250 – førtientusentohundreogfemti – kroner.

Magnus Matningsdal
(sign.)

Riktig utskrift: